

kedvezményeket élvezni jogosult *egységes ármentesítő-társulat védelme alá* helyeztük. 61. A városi zenede terveit elkészítettük, azt kormányhatóságilag jóváhagyattuk, a föl-építéséhez szükséges telket alkalmas helyen kisajátítottuk, a szükséges államsegély kérdése tárgyalás alatt áll. 62. A honvédsapatház kibővítettük. 63. A gyöngébb tehetőségük részére államsegéllyel külön iskolai osztályokat állítottunk föl. 64. A második számú loavatóbizottságnak Szegedre való visszahelyezését a hadügyminiszter által elvileg kimondattuk. 65. A körtöltés véderdejében a közönség üdülésére új népligetet létesítettünk.

B) A VÁROS KÜLTERÜLETÉT ILLE-TŐLEG:

66. A város *Tápei réti birtokában* való közeledés biztos alapokra helyeztetett. 67. A *külterületi állattenyésztés* ügye intézményesen rendeztetett. 68. A *külterületi iskolák általánosítása* által a külterületi iskoláztatás hatalmas arányokban fejlesztettük. 69. A földmivelő nép részére a *gazdasági szakoktatást* úgy a bel-, mint a külterületen szerveztük. 70. A külterületi postakézbesítés ügyét rendeztük. 71. A *tájfajta lötenyésztést* a külterületen államsegéllyel létesítettük. 72. A bodomi *bolgár rendszerű kertészetet* államköltségen fölállítottuk. 73. Rösztét és Szent-Mihálytelket a paprikatermelés előmozdítása szempontjából ártéki kutakkal államköltségen elláttuk. 74. Külterületen három új orvosi állást szerveztünk. 75. A Szatymazkisteleki, Domaszék-központi, Királyhalom várostanyai, Feketeszéll-rösztkei, Felsőközpont-balástyai, Polgár László-szatymazi és a főfontosságú csorvai-utat *műutakká kiépítettük*. 75. A Kistelek-szegedi, Hongos-alyói műutak állami kezelésbe való átvételét kieszközlöttük, ami a városi utalpra nézve 36.000 korona évi megtakarítást jelent. 77. A nem törvényhatósági utakat képező külterületi dűlőutakat szikelés és javítás útján nagy mértékben fejlesztettük. 78. A rösztkei templomot felépítettük. 79. *A tanyai vasutnak terveit elkészítettük*, a pénzügyi megoldás tárgyalás alatt áll. 80. A Királyhalmi vad-vezetéseire szolgáló munkálatok folyamában vannak. 81. A kettőshatár-Szatymaz, öszeszék balástyai műut kiépítéséhez szükséges 80.000 korona körüli összeg az utal által gondos takarékoság útján összegyűjtetett s a kiépítést még a folyó évben megkezdjük. 82. *Közlegelőink javítására az államtól terveket és államsegélyt eszközöltünk ki*. 83. A kormánynál *paprika palántanevelő* és termesztési kísérleti telep Szegeden való fölállítását kieszközlöttük. 84. A közegészségügyi szolgálatára a külterületen egy gyógszertárt állítottunk föl.

És hogyha mindezekhez hozzávesszük azt, hogy

mint a város országgyűlési képviselője a következő ügyeket jártam ki, illetőleg teljes eredménnyel mozdítottam elő; és pedig:

85. Állami főgimnáziumot, 86. Rösztkei Postát. 87. A Szeged-állomás újjáépítését és a Rókusi-állomás kibővítését. 88. Jánosszállási megállóhely kibővítését. 89. Felsőközponti állomásnak teherfelvő állomással való átalakítását. 90. Felsőközponti postát. 91. Államvasutak Ujszeged-állomását. 92. I. ső osztályu gyermekmenhelyet a kontemplál második osztályu gyermekmenhely helyett. 93. Vásárhelyi Pál szobrának Szegeden való fölállítását. 94. Állami fa- és fémpari szakiskola kibővítését. 95. Siketnémák szegedi intézete fölállítását. 96. Városi muzeum részére 106.000 korona értékű műtárgy adományozását. 97. Tisza Lajos-köruton kívüli épüle-

tekne a házadó kedvezmény kiterjesztését. 98. Erzsébet-szoborra 4000 korona államsegélyt. 99. A szegedi tanítóképzőnek létesítését az akkori esanádi püspöknél kieszközltem. 100. Keresztül hajtottam azt, hogy a Szeged-martonosi ármentesítő társulat megalakítása és töltéseinek kiépítése által a város nagyértékű bodomi és ballagítói földjei ármentesítettek és azok értéke ezáltal magasra fölemeltetett. 101. Keresztül vittem azt, hogy a város ujszegedi birtokainak védelmezésére főnnálló Ujszeged-vedresházi ármentesítő társulatnak a Felsőtorontáli ármentesítő társulatba való beolvasztása által a városnak összes ujszegedi birtokait egy hatalmas ármentesítő társulat védelme alá helyeztük, — akkor úgyhiszem, hogy *ezen munkásságom, illetve ezen munkásságvezetés által a polgármesteri állásért való folyamodásomat erkölcsileg kellőleg megalapoztam*.

Nincs tehát igazuk azoknak, akik a legutóbbi tíz év eredményeit lekicsinyelni igyekeznek s most is azt állítan, amit az 1913-ik év kezdetén tartott újévi beszédemben állítottam, hogy *haladás dolgában ki merem állítani városunkat a főváros leszámításával hazánk bármelyik városa mellé azon biztos tudatban*, hogy a legutóbbi tíz évet illetőleg Szeged egynem sem maradt a háta mögött.

A város haladásának főnt jelzett momentumait úgy hiszem előnyösen kvalifikálja azon tény, hogy *először pénztári nehézségeink soha, még a legutóbbi pénzkrisis idején sem voltak, másodsor, hogy a város tiszta vagyona a zárszámadás tanúsága szerint az utóbbi tíz év alatt 43 millióról 52 millió koronára emelkedett s hogy dacára a nagyszámu új létesítményeknek és befektetéseknak, a községi pótdát egy fillérrel sem emeltük*.

Gyengélkedő állapotom kényszerít arra, hogy jelen beszámolómból, amely az utóbbi tíz évi munkásságunk irányát *csak nagyban* van hivatva körvonallazni, a *belső adminisztrációra* vonatkozó intézkedéseket és a város jövő fejlődése dolgában való véleményemet kihagyjam. Örömmelre biztos kilátás van arra, hogy az isteni gondviselés és az orvosi tudomány ereje *teljes munkaképességemet rövid idő alatt visszaadja*, amikor is, amennyiben az előttem álló tisztujtásnál polgártársaim bizalmát megnyerjem, nem fogok késni azzal, hogy polgártársaimat ez irányban is tájékoztassam.

Addig is álljon itt az a pár szóban kifejezett program, amelyet 1904-ben polgármesierre választatásomkor fölállítottam: „*A város minden irányu haladását előmozdítani, a városi háztartás pénzügyi egyensúlyát a községi terhek emelése nélkül föntartani s a város közigazgatását javítani kívánom.*”
Polgártársak! Isten velünk!

A mexikói kavargóság. Londonból jelentik: Az utolsó mexikói hírek szerint Huerta belátta, hogy az Amerikával támadt konfliktust *nem lehet békésen elintézni* és ezért tárgyalást kezdett a forradalmárokkal. Huerta hajlandó megosztani velük a kormányt, ha támogatják az Amerika ellen való harcokban. — *Washingtonból* jelentik: Huerta az amerikai ügyvivő előtt megokolta ama követelését, hogy a mexikói üdvölvésekre való viszonzásnak közvetlenül a mexikói üdvölvések után kell történnie. Azt mondta, hogy ha nem így történne, akkor a viszonzás egyáltalán elmaradhatna, miáltal a mexikói csapatok könnyen megálló helyzetbe jutnának. Mayo ellentengernagy a *Delphin* ágyunaszád zászlaját jelölte ki a tisztelegés tárgyal.

Magyarország közgazdasága

Pénzügyi és közgazdasági évkönyv az 1913. évről. Irta: Katona Béla.

(*Saját tudósítónktól.*) Megjelent egy ritka könyv a piacon; könyv, melynek minden oldala komoly és súlyos igazságok között revelálja írójának lelkes patriotizmusát anélkül, hogy egyetlen közhelynek kifejezést adna. *Katona Béla* nagy tanulmánya, mely az ország elmúlt évi gazdasági helyzetének tükré, nagyon sokban különbözik az eddig megjelent, hasonló tárgyú munkáktól. Mindenekelőtt széles perspektívája, melyet nyújt, ragadja meg a figyelmet. Amikor írónk az osztrák-magyar monarchia gazdasági aspirációit mérlegeli, egyaránt figyelmet fordít az Ázsia keletén folyamatban levő nagy államalakulásokra és a Panama-csatorna körül lefolyó lázas erődítésekre, melyek az amerikai Unió és Anglia versenyét tükrözik. Mint egy nagy politikai napilap közgazdasági rovatának vezetője, szerzőnk ugyszólván benne él a kor minden politikai mozgalmának áttekintő mérlegelésében és tudományosan fegyverzett elmével szűri le azokat a tanulságokat, melyek a Kárpátok alján élő nemzet feltörekvése szempontjából különösen becsesek.

Katona Béla nem először fest tiszta képet Magyarország közgazdaságáról. Évkönyvei, melyekben az elfutó esztendő közgazdasági eredményeit sorolta fel, jó ideje hűzogat pótolnak. Legutolsó tanulmánya német nyelven jelent meg s Európa figyelmét ráirányította a zajtalanul működő magyar tudós tevékenységére. Ez a munkája, melyről szólni akarunk, jóval teljesebb, rendszerebb, kimerítőbb, mint akármelyik eddigi évkönyve. Benne van az ország kereskedelmének és iparának, hitelviszonyainak, mezőgazdaságának és közlekedésügyének teljes képe. Szerzőnk figyelmét minden leköti, ami csak valamilyen vonatkozásban áll egy ipariállás állam belső kialakulásának nagy motívumaival. Nagy súlyt helyez a szociális ügyek fejlettségére, a legnagyobb szimpátia hangján szól a népmozgalmakról, külön fejezetet szentel a középiskolai reformnak, a munkásmozgalmaknak, a népszaporodás nagy kérdésének s egyáltalán figyelmét mindenre kiterjed, ami csak a nemzeti boldogulás útját könnyebben megjárhatóvá teheti.

A könyv politikai áttekintéssel kezdődik. A lefolyt balkáni háború sok tanulságot és új helyzeteket nyújt; a bukaresti béke után a keleti kérdésnek új képe áll előttünk. A szerző azonban nem áll meg az önkénytelentül kinnálló, bőséges magyarázatokra alkalmas adó témánál, hanem belekapcsolja vizsgálódásainak menetébe az egész világpolitikát; szól Japán csodálatos megerősödéséről és az új kínai államalakulásának a hármasszövetséghez való viszonyáról, szól az általános fegyverkezési örületről s a fejezet konkluziójaképpen megállapítja azt a nagy tanulságot, melyet az újabbkori magyar történelmi és szociológia teljes hittel vall: hogy *a monarchiának nincsenek a saját határain túlmenő aspirációi*. Ha nem politikai presztizsünk kifelé való kétes növelésére fektetnénk figyelmünket, hanem közgazdaságunk fejlesztésére és exportunk növelésére, úgy nem állana elő az a helyzet, hogy Magyarország exportja az utolsó tíz évben jelentékenyen megapadt. A könyv kimutatja, hogy 1913-ban Németország 72.47 millió értéket hozott be Magyarországra és ugyanakkor Magyarországnak a német birodalom felé irányuló exportja 155.18 milliót tett ki, tehát több, mint kétszeresét tette ki a német importnak. Tíz év

Szeged város közönségének régi kedvelt szórakozó helge

Esténkint
VAJDA JANCSE zenekara játszik.

Elsőrendű kongha. Kitűnő homoki és hegyi borok nagy választékban.
Figyelmes kiszolgálás. Minden nap halász által főzött szegedi halászlé.

Hágyi-sörcsarnok étterme

fényesen berendezve Husvét napján ünnepélyesen megnyílt

Esténkint
VAJDA JANCSE zenekara játszik.

Kéri a nagyközönség szives pártfogását
Horváth Ferencz, vendéglős.